

Микола БЕНДЮК

## Рідкісне видання “Місяцеслова”

“Місяцеслов” мене зацікавив, крім своєї унікальності (на сьогодні це єдине відоме видання і зберігається в приватній збірці), ще й таблицею пасхалій, переданою патріархом Константинопольським і Александрійським кн. Костянтину Острозькому.



Місяцеслов. Львів. 1642 р.

“Вознесіння”(ВО), “Зішестя св. Духа”, “Деісіс”. В основному гравюри заставкового типу. Окремі заголовки надруковано також по-грецьки.

У кінці місяцеслова – слово Афанасія Александрійського “О таємници обходження спасительного дне истинныя Пасхи” (242-264). На звороті 264 листа та на ненумерованному 265 надруковано таблицю пахалій і текст, в якому сказано: “Сия Таблица, или ключъ, на обрътение Пасхи Хр(и)стіанской, и Жидовской, от святейшего патріарха Константинопольского и Александрийского, къ благочестивому и христолюбивому князю Константину Острозскому, Воеводе Киевскому: со епістолією принесена бысть, в лето от создания міра... А от Рождества Господня лета 1583, месяца Януария 28...”; далі йде інструкція, як цією таблицею користуватися щоб визначити день Пасхи.

Було випущено в світ лише 307 примірників.

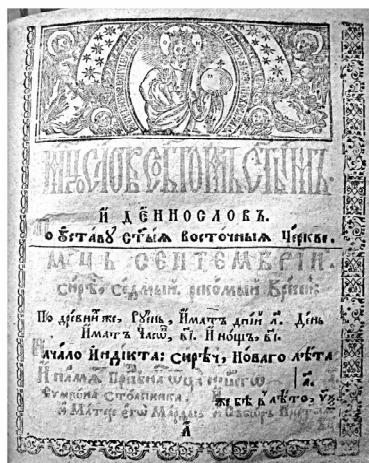
В каталогі стародруків Я. Запаска, Я. Ісаєвича вказується, що 1105 примірників “Місяцеслова” пізніше були приєднані до “Часослова полууставного”, виданого в тому ж році братською друкарнею. В “Часослові”

## *Острозький краєзнавчий збірник, випуск 3*

надруковано вірш українською мовою про герб братства і про м. Львів (зв. титулу). Передмова від львівського братства, датована 23.VI. 1642 р. Перша частина книги “Часослов” починається з полунощниці. Після цього вміщено тропарі і кондаки недільні та повсякденні, покаянний канон та інші тексти. Друга частина – “Місяцеслов и деннослов всего году, с тропарями и кондаками на каждого день... праздником... со известием вкратце о праздниках господъских и богоородичных и о житіях святих”. У кінці “Місяцеслова” слово Кирила Александрійського “О исходе души” і заключний вірш. Окрім заголовки надруковано також грецькою (арк. 105,117, 121, 163, 179 та ін.).

“Часослов” з “Місяцесловом” друкувались окремо, а не використовувався тираж попередньо надрукованого “Місяцеслова”, і характеризується це тим, що в “Часослові полууставному” вже зникли деякі дублювання назв розділів грецькою мовою, з’явилися нові гравюри, в текстах були внесені деякі зміни.

Я. Запаско та Я. Ісаєвич подають дане видання як надзвичайну бібліографічну рідкість. В бібліотеках і збірках це видання відсутнє. В каталог книг включена із загадки в АЮЗР (Архив ЮгоЗападной России, издаваемый Временной Комиссией для разбора древних актов. К., 1889-1904. Ч. 1 т. 11, с. 541.)



“Місяцеслов” з “Часослава полууставного” Львів 1642 р.